

Nr 274.

Av herr **von Horn m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den kemiska analys- och kontrollverksamheten för jordbrukets behov.

Enligt i proposition nr 211 framlagt organisationsförslag för kemisk analys- och kontrollverksamhet för jordbrukets behov förordas indragning, efter den tilltänkta omorganisationens genomförande, av statsanslaget till kemiska stationen i Örebro. Departementschefen åberopar därvid de skäl, som anförts av den huvudutredning, som behandlat frågan. Det relativt nära läget till den planerade statliga huvudanstalten, torde väl därvid få anses hava varit huvudskälet vid utredningens ställningstagande till frågan.

Vad till en början angår det principiella ställningstagandet till indragning av statsanslag till nuvarande kemiska stationer må understrykas departementschefens uttalande i propositionen, att det intresse, som hittills visats av hushållssällskap och landsting för drivande av analysverksamhet med understöd av statsmedel allttjämt torde bära i viss utsträckning tillvaratagas vid analysväsendets omläggning. Erfarenhet bör, enligt departementschefens förmenande, i allt fall vinnas om resultatet av ett blandat helstatligt och statsunderstött analysväsende, innan statens samverkan på detta område med hushållningssällskap och landsting helt brytes.

Då det vid flerfaldiga tillfällen vid överläggningar angående den kemiska stationens i Örebro framtida utvecklingsmöjligheter framkommit ett mycket stort ortsintresse för nämnda verksamhet, torde redan av den anledningen viss betänksamhet inställa sig mot statsbidragets indragande och därmed eventuellt åtföljande nedläggning av verksamheten.

Till detta kommer det förhållandet, att stationen har till uppgift att betjäna en stor jordbruksbygd inne i landet, vilket måste särskilt uppmärksammas, då utvecklingen inom lantbrukskemien synes tyda på en inom en snar framtid utvidgad analysverksamhet i fråga om undersökning av åkerjordens fosfat- och kalihalt. För en sund utveckling av en dylik verksamhet borde det vara synnerligen angeläget, att jordbrukarna på nära håll och i anslutning till hushållningssällskapens verksamhet hava tillgång till kemisk sakkunskap.

Ett indragande av statsanslaget till Örebro-stationen skulle säkerligen innebära avbrytande av en av jordbrukarna högt uppskattad verksamhet till jordbruksnäringens fromma, vilket åskådliggöres av efterföljande data.

Den tilltänkta »statens lantbrukskemiska kontrollanstalt» skall enligt förslaget åligga viss vetenskaplig forskning, och det torde med fog kunna ifrågasättas, om icke denna del av verksamheten tämligen snart kommer att taga relativt stor omfattning. Att då från början åtaga sig en alltför stor »ana-

Utförda undersökningar vid kemiska stationen i Örebro.

	U n d e r t i d e n		
	$\frac{1}{7}$ 1935— $\frac{30}{6}$ 1936	$\frac{1}{7}$ 1936— $\frac{30}{6}$ 1937	$\frac{1}{7}$ 1937— $\frac{15}{3}$ 1938
Jordarter	359	1,335	2,597
Jordförbättringsmedel	34	21	10
Gödselmedel	147	140	30
Fodermedel	417	777	599
Närings- och njutningsmedel	58	54	63
Mjölk- och mejeriprodukter	5,765	4,596	2,385
Vatten	262	345	228
Tekniska råvaror och produkter	106	68	45
Mineral och bergarter	23	21	26
Gifter (arsenik m. m.) och andra medicinskt-kemiska undersökningar	9	15	9
Övriga föremål	43	30	12
Summa	7,223	7,402	6,004

lysrayon» synes föga välbetänkt, och erfarenheten från omorganisationen av frökontrollväsendet synes även mana till viss försiktighet i fråga om indragning av livskraftiga lokala undersökningsanstalter.

Av de kemiska stationer, som enligt propositionen böra frångåas fortsatt statsbidrag, torde Örebro-stationen vara den, på vilken ovan anförda synpunkter i särskilt hög grad synas äga tillämpning.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta den förändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 211 att efter genomförandet av föreslagen omorganisation av den kemiska analys- och kontrollverksamheten statsbidrag må utgå förutom till kemiska stationerna i Skara, Jönköping och Kristianstad även till kemiska stationen i Örebro.

Stockholm den 22 mars 1938.

Robert von Horn.

Gottfr. Karlsson.

Harald Åkerberg.